

I. DISPOSICIÓN XERAIS

MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA E DEPORTE

- 6846** *Real decreto 293/2016, do 15 de xullo, polo que se establecen os limiares de renda e patrimonio familiar e as contías das bolsas e axudas ao estudo para o curso 2016-2017, e se modifica parcialmente o Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, polo que se establece o réxime das bolsas e axudas ao estudo personalizadas.*

O cumprimento do deber constitucional de garantir a igualdade dos cidadáns no acceso á educación require a remoción de calquera obstáculo de natureza socioeconómica que dificulte ou impida o exercicio deste dereito fundamental. Alén da educación básica, as prestacións educativas perden as notas de obrigatoriedade e/ou gratuidade, pero a garantía constitucional do dereito á educación exige que ninguén quede excluído do acceso ao ensino de niveis que non sexan obrigatorios ou gratuítos por razóns socioeconómicas, para o cal é preciso establecer mecanismos de exención de taxas e prezos públicos ou de compensación destes gastos aos beneficiarios, a través de bolsas e axudas ao estudo. Deste modo, pódese inferir que o constituínte fixou a obrigaición dos poderes públicos de estableceren un sistema de bolsas e axudas para garantir o dereito de todos á educación.

Neste senso, o lexislador abordou estes aspectos, en cumprimento da súa responsabilidade contida no artigo 81.1 da Constitución («desenvolvemento dos dereitos fundamentais e das liberdades públicas»), no artigo 6.3.h) da Lei orgánica 8/1985, do 3 de xullo, reguladora do dereito á educación, no artigo 45 da Lei orgánica 6/2001, do 21 de decembro, de universidades, e no artigo 83 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. A través destas disposicións conformáronse as bolsas e axudas no ensino postobrigatorio como un elemento esencial do dereito á educación que se sustenta nun dobre principio: compensación das condicións socioeconómicas desfavorables dos seus beneficiarios e concesión en función do aproveitamento e rendemento escolar. Finalmente, o artigo 2 bis.3.e) da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, define o sistema estatal de bolsas e axudas ao estudo, en canto garantía da igualdade de oportunidades no acceso á educación, como un dos instrumentos con que conta o sistema educativo español para a consecución dos fins previstos no seu artigo 2.

Por outro lado, a disposición adicional novena da Lei 24/2005, do 18 de novembro, de reforma para o impulso da produtividade, estableceu a concesión directa ao alumnado de estudos regrados do sistema educativo, tanto universitarios como non universitarios, das bolsas e axudas ao estudo que se convoquen con cargo aos orzamentos do Ministerio de Educación para as cales non se fixe un número determinado de beneficiarios.

Neste marco xurídico, o Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, polo que se establece o réxime das bolsas e axudas ao estudo personalizadas, determina os elementos estruturais básicos do sistema: as modalidades das bolsas, as condicións académicas e económicas, os supostos de incompatibilidade, revogación e reintegro e cuantos requisitos, condicións socioeconómicas ou outros factores foren precisos para asegurar a igualdade no acceso á educación. En calquera caso, difírese a un real decreto anual a determinación de dous parámetros cuantitativos que, polo seu carácter conxuntural, non se poden establecer con carácter xeral: os limiares de renda e patrimonio cuxa superación determina a perda do dereito á obtención da bolsa ou axuda, e o importe dos diferentes compoñentes e contías das bolsas e axudas ao estudo.

Este marco xurídico plasma o compromiso coa dimensión social da educación e cunha política de bolsas e axudas ao estudo que garanta que ningún estudante abandone os seus estudos postobrigatorios por motivos económicos, asegurando así a cohesión social e a igualdade de oportunidades, para o cal se foi incrementando o esforzo financeiro a

pesar do estrito marco de contención do gasto público. Pero, ademais de cumprir a súa función de asegurar a igualdade de oportunidades de todos aqueles que, tendo vocación e aptitudes para o estudo, carecen dos medios económicos necesarios para emprendelos ou continualos, a política de bolsas e axudas ao estudo debe ser un instrumento de estímulo á mellora do rendemento académico dos estudantes, especialmente dos estudantes dos niveis superiores do sistema educativo, como manifestou o Consello de Estado en diferentes ocasións.

Para estes efectos, no curso 2013/14 introducíronse cambios importantes no sistema de bolsas que mostraron efectos positivos no que se refire ao rendemento académico dos estudantes en xeral e dos estudantes bolseiros en particular. Constatado este efecto, en especial entre os estudantes dos niveis superiores do sistema educativo, procede manter esta vía do esforzo, a responsabilidade e un mellor rendemento académico, e reforzar, así, a equidade e a igualdade de oportunidades para conseguir que a educación contribúa á promoción social, garantindo, ao mesmo tempo, a maior eficiencia dos importantes recursos públicos destinados á política de bolsas e axudas ao estudo.

Así, este real decreto establece para o curso académico 2016/17 os parámetros económicos das bolsas e axudas ao estudo do Ministerio de Educación, Cultura e Deporte e fixa as súas contías, así como os limiares de patrimonio e renda familiar por cima dos cales desaparece o dereito á súa obtención, ao mesmo tempo que consolida o modelo de bolsas implantado no curso 2013/14, mantendo as modificacións introducidas en cursos posteriores que se revelaron positivas, como a nova regulación dos compoñentes de bolsa destinados aos que cursan os seus estudos en modalidade non presencial, ou a modulación da porcentaxe de créditos que resulta preciso superar para considerar que a bolsa se destinou á finalidade para que se concedeu.

Por outro lado, o Real decreto lei 14/2012, do 20 de abril, de medidas urxentes de racionalización do gasto público no ámbito educativo, determinou no seu artigo 7 o modelo de financiamento dos gastos derivados do custo do compoñente de matrícula dos estudantes universitarios beneficiarios de bolsa e estableceu un réxime transitorio que sería de aplicación até que todas as universidades tivesen implantado sistemas de contabilidade analítica. Dado que o dito sistema non se puxo en marcha aínda, resulta preciso prorrogar o mencionado modelo transitorio de cálculo do importe do financiamento que deben achegar os orzamentos xerais do Estado á compensación da exención de matrícula de cada bolseiro.

Finalmente, modifícase o Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, polo que se establece o réxime das bolsas e axudas ao estudo personalizadas, para o adaptar á recente sentenza do Tribunal Constitucional ditada no conflito positivo de competencia número 6975-2013, no que se refire á asignación da contía variable.

O contido deste real decreto encóntrase dentro dos límites de actuación que establece o artigo 21.3 da Lei do Goberno e é conforme a xurisprudencia do Tribunal Supremo relativa a este, na medida en que os axustes administrativos que introduce no procedemento de concesión de bolsas e axudas ao estudo se enmarcan no proceso de constante revisión da xestión administrativa co obxecto de mellorar a súa calidade, a eficacia e eficiencia das actuacións dos poderes públicos, perseguindo en todo momento facer coherente o sistema de bolsas e axudas coa normativa e doutrina constitucional que incidiu sobre el.

Este real decreto conta con informes favorables do Ministerio de Facenda e Administracións Públicas. Foi, ademais, obxecto de ditame do Consello Escolar do Estado e de informe do Consello de Universidades e do Consello de Estudantes Universitario do Estado e na súa tramitación foron consultadas as comunidades autónomas a través da Conferencia de Educación e da Conferencia Xeral de Política Universitaria.

Na súa virtude, por proposta do ministro de Educación, Cultura e Deporte, de acordo co Consello de Estado e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 15 de xullo de 2016,

DISPOÑO:

CAPÍTULO I

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto.*

Este real decreto ten por obxecto determinar os seguintes parámetros cuantitativos polos cales se rexerán as convocatorias de bolsas e axudas ao estudo correspondentes ao curso académico 2016/17 financiadas con cargo ao orzamento do Ministerio de Educación, Cultura e Deporte:

- a) A contía das diferentes modalidades das bolsas e axudas ao estudo reguladas no Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, polo que se establece o réxime das bolsas e axudas ao estudo personalizadas.
- b) Os limiares de renda e patrimonio familiar por cima dos cales desaparece o dereito á percepción das bolsas e axudas ao estudo.

Artigo 2. *Ámbito de aplicación.*

Para o curso académico 2016/17 e con cargo aos créditos correspondentes dos orzamentos xerais do Estado, publicaranse as seguintes convocatorias de bolsas e axudas ao estudo, sen número determinado de persoas beneficiarias:

1. Convocatoria de bolsas e axudas ao estudo de carácter xeral, dirixidas ás seguintes ensinanzas:

- a) Bacharelato.
- b) Formación profesional de grao medio e de grao superior.
- c) Ensinanzas artísticas profesionais.
- d) Ensinanzas deportivas.
- e) Ensinanzas artísticas superiores.
- f) Estudos relixiosos superiores.
- g) Estudos militares superiores e de grao.
- h) Ensinanzas de idiomas realizados en escolas oficiais de titularidade das administracións educativas, incluída a modalidade a distancia.
- i) Cursos de acceso e cursos de preparación para as probas de acceso á formación profesional e cursos de formación específicos para o acceso aos ciclos formativos de grao medio e de grao superior impartidos en centros públicos e en centros privados concertados que teñan autorizadas ensinanzas de formación profesional.
- j) Formación profesional básica.
- k) Ensinanzas universitarias adaptadas ao Espazo Europeo de Educación Superior conducentes a títulos oficiais de grao e de máster.
- l) Ensinanzas universitarias conducentes aos títulos oficiais de licenciado, enxeñeiro, arquitecto, diplomado, mestre, enxeñeiro técnico e arquitecto técnico.
- m) Curso de preparación para o acceso á universidade de maiores de 25 anos impartido por universidades públicas.
- n) Créditos complementarios ou complementos de formación necesarios para o acceso ou obtención do máster e do grao.

2. Convocatoria de axudas ao estudo para estudantes con necesidade específica de apoio educativo.

CAPÍTULO II

Bolsas e axudas ao estudo de carácter xeral

Artigo 3. *Contías das bolsas e axudas ao estudo de carácter xeral para as ensinanzas non universitarias.*

1. As contías das bolsas e axudas ao estudo de carácter xeral para as ensinanzas indicadas nas alíneas a) a j) do artigo 2.1 que se poderán percibir nos supostos previstos neste real decreto serán as seguintes:

- a) Contía fixa ligada á renda do solicitante: 1.500 euros.
- b) Contía fixa ligada á residencia do solicitante durante o curso: 1.500 euros. Non obstante, en ningún caso esta contía poderá superar o custo real da prestación.
- c) Bolsa básica: 200 euros.
- d) Contía variable: o seu importe mínimo será de 60 euros.

2. Os que cursen en modalidade presencial e matrícula completa os estudos enumerados nas alíneas a), b), c), d), e), f) e g) do artigo 2.1 poderán percibir as contías fixas e a contía variable. Para a adxudicación da contía ligada á residencia do estudante durante o curso requirirase que o solicitante curse estudos presenciais cun número mínimo de horas lectivas que se determinarán en cada convocatoria e que acredite a necesidade de residir fóra do domicilio familiar durante o curso, por razón da distancia entre este e o centro docente, os medios de comunicación existentes e os horarios lectivos. Para estes efectos, considerarase como domicilio familiar o máis próximo ao centro docente que pertenza ou no cal resida de forma habitual algún membro computable da unidade familiar, aínda que non coincida co domicilio legal do solicitante.

Os limiares de renda aplicables para a concesión das contías das bolsas previstas neste número serán os seguintes:

1.º Limiar 1: os solicitantes cuxa renda non supere o limiar 1 de renda familiar establecido neste real decreto poderán obter as contías a que se refiren as alíneas a), b) e d) do número 1.

2.º Limiar 2: os solicitantes cuxa renda supere o limiar 1 e non supere o limiar 2 de renda familiar establecido neste real decreto poderán obter as contías a que se refiren as alíneas b), c) e d) do número 1.

3.º Limiar 3: os solicitantes cuxa renda supere o limiar 2 e non supere o limiar 3 de renda familiar establecido neste real decreto poderán obter unicamente a bolsa básica.

3. Os que cursen os estudos enumerados nas alíneas h), i) e j) do artigo 2.1, así como os que realicen o proxecto de fin de estudos, cursen estudos en modalidade distinta da presencial ou opten por matrícula parcial, poderán percibir a bolsa básica e a contía variable mínima.

Os limiares de renda aplicables para a concesión das contías das bolsas previstas neste número serán os seguintes:

1.º Limiar 2: os solicitantes cuxa renda non supere o limiar 2 de renda familiar establecido neste real decreto poderán obter a bolsa básica e a contía variable mínima.

2.º Limiar 3: os solicitantes cuxa renda supere o limiar 2 e non supere o limiar 3 de renda familiar establecido neste real decreto poderán obter unicamente a bolsa básica.

Artigo 4. *Contías das bolsas e axudas ao estudo de carácter xeral para as ensinanzas universitarias.*

1. As contías das bolsas de carácter xeral para as ensinanzas indicadas nas alíneas k) a n) do artigo 2.1 que se poderán percibir nos supostos previstos neste real decreto serán as seguintes:

- a) Contía fixa ligada á renda do solicitante: 1.500 euros.

b) Contía fixa ligada á residencia do solicitante durante o curso: 1.500 euros. Non obstante, esta contía non poderá superar o custo real da prestación. En todo caso, para a adxudicación da contía ligada á residencia do estudante durante o curso requirirase que o solicitante curse estudos en modalidade presencial e acredite a necesidade de residir fóra do domicilio familiar durante o curso, por razón da distancia entre o domicilio e o centro docente, os medios de comunicación existentes e os horarios lectivos. Para estes efectos, considerarase como domicilio familiar o máis próximo ao centro docente que corresponda ou no cal resida de forma habitual algún membro computable da unidade familiar, aínda que non coincida co domicilio legal do solicitante.

c) Contía variable: o seu importe mínimo será de 60 euros.

d) Bolsa de matrícula: comprenderá o prezo público oficial dos servizos académicos universitarios correspondente aos créditos en que se matriculase o estudante por primeira vez no curso 2016/17.

Non formarán parte da bolsa de matrícula aqueles créditos que excedan o mínimo necesario para obter a titulación de que se trate.

No caso dos estudantes de universidades privadas, a contía desta bolsa de matrícula será igual ao prezo mínimo establecido pola comunidade autónoma para un estudo coa mesma experimentalidade nunha universidade pública desa mesma comunidade autónoma.

A compensación ás universidades das contías da bolsa de matrícula a que se refiren os parágrafos anteriores efectuarase conforme o previsto na disposición adicional terceira.

2. Os que cursen os estudos enumerados nas alíneas k) e l) do artigo 2.1 con matrícula completa poderán percibir as contías fixas, a contía variable e a bolsa de matrícula. Para a adxudicación da contía ligada á renda e a contía ligada á residencia do estudante durante o curso requirirase que o solicitante curse estudos na modalidade presencial.

Os limiares de renda aplicables para a concesión das contías das bolsas previstas neste número serán os seguintes:

1.º Limiar 1: os solicitantes cuxa renda non supere o limiar 1 de renda familiar establecido neste real decreto poderán obter as contías a que se refiren as alíneas a), b), c) e d) do número 1.

2.º Limiar 2: os solicitantes cuxa renda supere o limiar 1 e non supere o limiar 2 de renda familiar establecido neste real decreto poderán obter as contías a que se refiren as alíneas b), c) e d) do número 1.

3.º Limiar 3: os solicitantes cuxa renda supere o limiar 2 e non supere o limiar 3 de renda familiar establecido neste real decreto poderán obter unicamente a bolsa de matrícula.

3. Os que realicen o curso de preparación para o acceso á universidade de maiores de 25 anos impartido por universidades públicas, os que cursen complementos de formación ou unicamente realicen o proxecto de fin de carreira ou o traballo de fin de grao ou máster, así como os que opten por matrícula parcial, poderán obter a bolsa de matrícula e a contía variable mínima.

Os limiares de renda aplicables para a concesión das contías das bolsas previstas neste número serán os seguintes:

1.º Limiar 2: os solicitantes cuxa renda non supere o limiar 2 de renda familiar establecido neste real decreto poderán obter a bolsa de matrícula e a contía variable mínima.

2.º Limiar 3: os solicitantes cuxa renda supere o limiar 2 e non supere o limiar 3 de renda familiar establecido neste real decreto poderán obter unicamente a bolsa de matrícula.

Artigo 5. *Contía variable.*

1. Os recursos asignados polo Ministerio de Educación, Cultura e Deporte para a convocatoria do curso escolar 2016/17 de bolsas e axudas ao estudo de carácter xeral, a excepción daqueles que se destinen a compensar as bolsas de matrícula, aplicaranse en primeiro lugar á cobertura das bolsas básicas e das contías fixas ligadas á renda e á residencia do solicitante segundo o indicado nos artigos 3 e 4, así como das contías adicionais previstas no artigo 6, das contías adicionais previstas na disposición adicional primeira, e dos importes das contías variables mínimas indicadas nos artigos 3.3 e 4.3 deste real decreto e nos artigos 12, 18.1, 19.1, 20.1, 22.2, 26 e disposición transitoria primeira do Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro.

O importe que, se for o caso, reste despois de realizar as operacións indicadas no parágrafo anterior, dependendo das dispoñibilidades orzamentarias, asignarase á cobertura da contía variable, que se distribuirá entre os solicitantes en función da renda familiar e do rendemento académico dos estudantes, mediante a aplicación da fórmula establecida no artigo 9.2 do Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro. O Ministerio de Educación, Cultura e Deporte determinará a porcentaxe de tal importe que se destinará a contía variable que corresponda aos estudantes universitarios e non universitarios, respectivamente.

Para a concesión da contía variable, a renda do solicitante non poderá superar o limiar 2 de renda familiar establecido neste real decreto.

2. A fin de axilizar a asignación da contía variable, poderase asignar provisoriamente a todas aquelas solicitudes que fosen tramitadas na convocatoria en curso, aplicando a fórmula cos datos dispoñibles nese momento, sen esgotar a totalidade do crédito destinado para o financiamento deste compoñente.

Tramitada a totalidade das solicitudes, procederase á asignación definitiva da contía variable entre todas as solicitudes con dereito a ela.

3. O importe reservado para compensar as bolsas de matrícula aboarase unha vez que se reciba no Ministerio de Educación, Cultura e Deporte a información das universidades sobre prezos públicos devindicados polos bolseiros aos cales corresponda a bolsa de matrícula, sen prexuízo da posibilidade de realizar pagamentos á conta ás universidades.

Artigo 6. *Contías adicionais.*

1. O importe que resulte da concesión das bolsas e axudas ao estudo establecidas nos artigos 3 e 4 deste real decreto incrementarase nunha das seguintes contías adicionais:

a) Conforme o mandado contido no artigo 138.1 da Constitución, as persoas beneficiarias de bolsas e axudas ao estudo con domicilio familiar na España insular ou en Ceuta ou Melilla que se vexan na necesidade de utilizar transporte marítimo ou aéreo para accederen ao centro docente en que cursen os seus estudos desde o seu domicilio disporán de 442 euros máis sobre a contía das bolsas e axudas ao estudo que lles correspondesen.

b) Esta cantidade adicional será de 623 euros para os bolseiros con domicilio familiar nas illas de Lanzarote, Fuerteventura, La Gomera, El Hierro e La Palma, Menorca e as Pitiusas.

c) No caso de que o estudante teña que se desprazar entre as illas Baleares ou as illas Canarias e a Península, as cantidades a que se refiren as alíneas a) e b) anteriores serán de 888 e 937 euros, respectivamente.

2. As contías adicionais indicadas no número anterior serán tamén aplicables aos estudantes matriculados en centros oficiais de bacharelato a distancia que residan nun territorio insular que careza de centro asociado ou colaborador.

CAPÍTULO III

Axudas ao estudo e subsidios para o alumnado con necesidade específica de apoio educativo Artigo 7. *Estudos comprendidos.*

1. Convocaranse axudas ao estudo e subsidios para o alumnado con necesidade específica de apoio educativo derivada de discapacidade ou trastorno grave de conduta ou asociada a alta capacidade intelectual que curse estudos nos niveis de segundo ciclo de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria, bacharelato, ciclos formativos de grao medio e de grao superior e formación profesional básica.

2. Os subsidios atenderán aos gastos de comedor escolar e de transporte escolar e concederanse ao alumnado con necesidades educativas especiais que pertenza a familias numerosas. Para a concesión dos subsidios non se atenderá á renda nin ao patrimonio familiar.

3. Os compoñentes e contías das axudas e subsidios para o alumnado con necesidade específica de apoio educativo derivada de discapacidade ou trastorno grave de conduta serán os seguintes:

Compoñentes	Educación primaria, ESO e formación profesional básica	Resto de niveis educativos
	Contías – Euros	
Axuda de ensino.	Até 862.	Até 862.
Axuda ou subsidio de transporte escolar	Até 617.	Até 617.
Axuda ou subsidio de comedor escolar	Até 574.	Até 574.
Axuda de residencia escolar	Até 1.795.	Até 1.795.
Axuda para transporte de fin de semana	Até 442.	Até 442.
Axuda para transporte urbano	Até 308.	Até 308.
Axuda para material escolar.	Até 105.	Até 204.
Axuda para reeducación pedagóxica	Até 913.	Até 913.
Axuda para reeducación da linguaxe	Até 913.	Até 913.

As contías establecidas na táboa anterior para as axudas ou subsidios de transporte incrementaranse até nun 50 % cando o alumnado presente unha discapacidade motora recoñecida superior ao 65 %.

Non se concederán axudas nin subsidios cando os gastos a que atenden se achen cubertos suficientemente por servizos ou fondos públicos ou, se for o caso, por axudas concedidas aos centros para financiar o correspondente servizo. No nivel de educación infantil non se concederán axudas para material escolar.

4. O alumnado con altas capacidades intelectuais poderá obter, nos termos previstos no artigo 11 do Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, unha axuda de até 913 euros para o pagamento dos gastos derivados da inscrición e asistencia a programas específicos para este colectivo.

5. O limiar de renda aplicable para a concesión dos compoñentes das axudas ao estudo para o alumnado con necesidade específica de apoio educativo será o seguinte:

Número de membros da familia	Limiar – Euros
Familias dun membro	11.937
Familias de dous membros	19.444

Número de membros da familia	Limiar – Euros
Familias de tres membros	25.534
Familias de catro membros	30.287
Familias de cinco membros	34.370
Familias de seis membros	38.313
Familias de sete membros	42.041
Familias de oito membros	45.744

A partir do oitavo membro engadiranse 3.672 euros por cada novo membro computable da familia.

CAPÍTULO IV

Limiares de renda e patrimonio familiar

Artigo 8. *Limiares de renda familiar.*

1. De conformidade co previsto na alínea e) da disposición adicional primeira do Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, o limiar 1 de renda familiar para o curso 2016/17 fixarase nas convocatorias que aproben o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte e as administracións educativas competentes que asumisen o pleno exercicio das competencias previstas no citado real decreto.

O Ministerio de Educación, Cultura e Deporte financiará as bolsas suxeitas ao extremo inferior do intervalo recollido na seguinte táboa, incluíndo o compoñente da bolsa de matrícula nos termos establecidos na disposición adicional terceira. As bolsas que se concedan aos estudantes cuxa renda familiar se sitúe dentro do intervalo fixado financiaranse ao cincuenta por cento entre o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte e a comunidade autónoma convocante:

Número de membros da familia	Intervalo – Euros
Familias dun membro	Entre 3.771 e 3.962.
Familias de dous membros	Entre 7.278 e 7.646.
Familias de tres membros	Entre 10.606 e 11.143.
Familias de catro membros	Entre 13.909 e 14.613.
Familias de cinco membros	Entre 17.206 e 18.076.
Familias de seis membros	Entre 20.430 e 21.463.
Familias de sete membros	Entre 23.580 e 24.773.
Familias de oito membros	Entre 26.660 e 28.009.

A partir do oitavo membro engadiranse entre 3.079 e 3.235 euros por cada novo membro computable da familia.

2. O limiar 2 de renda familiar para o curso 2016/17 será o recollido na seguinte táboa:

Número de membros da familia	Limiar – Euros
Familias dun membro	13.236
Familias de dous membros	22.594
Familias de tres membros	30.668
Familias de catro membros	36.421

Número de membros da familia	Limiar – Euros
Familias de cinco membros	40.708
Familias de seis membros	43.945
Familias de sete membros	47.146
Familias de oito membros	50.333

A partir do oitavo membro engadiranse 3.181 euros por cada novo membro computable da familia.

3. De conformidade co previsto na alínea e) da disposición adicional primeira do Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, o limiar 3 de renda familiar para o curso 2016/17 fixarase nas convocatorias que aproben o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte e as administracións educativas competentes que asumisen o pleno exercicio das competencias previstas no citado real decreto.

O Ministerio de Educación, Cultura e Deporte financiará as bolsas suxeitas ao extremo inferior do intervalo recollido na seguinte táboa, incluíndo o compoñente da bolsa de matrícula nos termos establecidos na disposición adicional terceira. As bolsas que se concedan aos estudantes cuxa renda familiar se sitúe dentro do intervalo fixado financiaranse ao cincuenta por cento entre o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte e a comunidade autónoma convocante:

Número de membros da familia	Intervalo – Euros
Familias dun membro	Entre 14.112 e 14.826.
Familias de dous membros	Entre 24.089 e 25.308.
Familias de tres membros	Entre 32.697 e 34.352.
Familias de catro membros	Entre 38.831 e 40.796.
Familias de cinco membros	Entre 43.402 e 45.598.
Familias de seis membros	Entre 46.853 e 49.224.
Familias de sete membros	Entre 50.267 e 52.810.
Familias de oito membros	Entre 53.665 e 56.380.

A partir do oitavo membro engadiranse entre 3.391 e 3.562 euros por cada novo membro computable da familia.

Artigo 9. *Cálculo da renda familiar.*

1. A renda familiar para efectos de bolsa ou axuda obterase por agregación das rendas de cada un dos membros computables da familia que obteñan ingresos de calquera natureza, calculadas segundo se indica nos números seguintes e de conformidade coa normativa estatal reguladora do imposto sobre a renda das persoas físicas estatal. Para efectos das bolsas e axudas ao estudo do curso 2016/17, computarase o exercicio 2015.

2. Para a determinación da renda dos membros computables que presentasen declaración polo imposto sobre a renda das persoas físicas, procederase do modo seguinte:

a) Sumarase a base imponible xeral coa base imponible do aforro, excluíndo todos os saldos netos negativos de ganancias e perdas patrimoniais de 2011 a 2014 e o saldo neto negativo de rendementos do capital mobiliario de 2011 a 2014 para integrar na base imponible do aforro.

b) Deste resultado restarase a cota resultante da autoliquidación.

3. Para a determinación da renda dos demais membros computables que obteñan ingresos propios e non presentasen declaración polo imposto sobre a renda das persoas físicas seguirase o procedemento descrito na alínea a) do número 2 e do resultado obtido restaranse os pagamentos á conta efectuados.

Artigo 10. *Deducións da renda familiar.*

No curso 2016/17 aplicaranse as seguintes deducións da renda familiar:

a) O 50 % dos ingresos achegados por calquera membro computable da familia distinto dos sustentadores principais.

b) 525 euros por cada irmán que sexa membro computable e conviva no domicilio familiar, incluído o solicitante, cando se trate de familias numerosas de categoría xeral, e 800 euros se se trata de familias numerosas de categoría especial, sempre que teña dereito a este beneficio. Cando for o propio solicitante o titular da familia numerosa, as cantidades sinaladas serán computadas en relación cos fillos que a compoñan. Esta dedución será de até 2.000 euros na convocatoria de axudas para alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

c) 1.811 euros por cada irmán ou fillo do solicitante ou o propio solicitante que presente discapacidade, legalmente recoñecida, de grao igual ou superior ao 33 %; ou 2.881 euros cando a discapacidade sexa de grao igual ou superior ao 65 %. Esta dedución será de 4.000 euros polo solicitante e outro tanto por cada un dos seus irmáns con discapacidade legalmente cualificada de grao igual ou superior ao 33 % na convocatoria de axudas para alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

d) 1.176 euros por cada irmán do solicitante menor de 25 anos ou o propio solicitante que curse estudos universitarios e resida fóra do domicilio familiar, cando sexan dous ou máis os estudantes con residencia fóra do domicilio familiar por razón de estudos universitarios.

e) O 20 % da renda familiar cando o solicitante sexa orfo absoluto e menor de 25 anos.

Artigo 11. *Outros limiares indicativos.*

1. Independentemente de cal for a renda familiar calculada segundo o disposto nos artigos 9 e 10, denegaranse as bolsas ou axudas ao estudo solicitadas para o curso 2016/17 cando se superen os limiares indicativos de patrimonio familiar que se fixan a seguir:

a) A suma dos valores catastrais dos predios urbanos que pertencen aos membros computables da familia, excluída a vivenda habitual, non poderá superar 42.900 euros. En caso de inmobles en que a data de efecto da última revisión catastral estea comprendida entre o 1 de xaneiro de 1990 e o 31 de decembro de 2002, multiplicaranse os valores catastrais por 0,49. No caso de que a data da mencionada revisión sexa posterior ao 31 de decembro de 2002, os valores catastrais multiplicaranse polos coeficientes seguintes:

Por 0,43 os revisados en 2003.

Por 0,37 os revisados en 2004.

Por 0,30 os revisados en 2005.

Por 0,26 os revisados en 2006.

Por 0,25 os revisados en 2007.

Por 0,25 os revisados en 2008.

Por 0,26 os revisados en 2009.

Por 0,28 os revisados en 2010.

Por 0,30 os revisados en 2011.

Por 0,32 os revisados en 2012.

Por 0,34 os revisados en 2013.

Por 0,36 os revisados en 2014.

Por 0,36 os revisados en 2015.

Nos inmobles situados na Comunidade Foral de Navarra, o valor catastral multiplicarase en todo caso por 0,50.

A Dirección Xeral do Catastro facilitará a relación de municipios que correspondan a cada unha das situacións indicadas, para os efectos de aplicación do coeficiente de ponderación.

b) A suma dos valores catastrais das construcións situadas en predios rústicos, excluído o valor catastral da construción que constituía a vivenda habitual da familia, non poderá superar os 42.900 euros, sendo aplicables a esas construcións os coeficientes multiplicadores, en función do ano en que se efectuase a última revisión catastral, que se establecen na alínea a) anterior.

c) A suma dos valores catastrais dos predios rústicos, excluídos os valores catastrais das construcións que pertencen aos membros computables da familia, non poderá superar 13.130 euros por cada membro computable.

d) A suma de todos os rendementos netos reducidos do capital mobiliario máis o saldo neto positivo de todas as ganancias e perdas patrimoniais pertencente aos membros computables da familia non poderá superar 1.700 euros.

Non se incluírán nesta suma as subvencións recibidas para adquisición ou rehabilitación da vivenda habitual, a renda básica de emancipación nin o importe dos premios en metálico ou en especie obtidos pola participación en xogos, concursos, rifas ou combinacións aleatorias inferiores a 1.500 euros. As ganancias patrimoniais derivadas dos mencionados premios computarase de acordo coa normativa do imposto sobre a renda das persoas físicas.

O valor destes elementos indicativos de patrimonio determinarase de conformidade co disposto na normativa estatal do imposto sobre a renda das persoas físicas polo seu valor en 31 de decembro de 2015.

2. Cando sexan varios os elementos indicativos do patrimonio descritos no número anterior dos cales dispoñan os membros computables da familia, calcularase a porcentaxe de valor de cada elemento respecto do limiar correspondente. Denegarase as bolsas e axudas ao estudo solicitadas cando a suma das referidas porcentaxes supere o valor de cen.

3. Tamén se denegará a bolsa ou axuda ao estudo solicitada cando se comprobe que a suma dos ingresos que se indican a seguir obtida polos membros computables da familia supere a cantidade de 155.500 euros:

a) Ingresos procedentes de actividades económicas en estimación directa ou en estimación obxectiva.

b) Ingresos procedentes dunha participación dos membros computables igual ou superior ao 50 % en actividades económicas desenvolvidas a través de entidades sen personalidade xurídica ou calquera outra clase de entidade xurídica, unha vez aplicada aos ingresos totais das actividades a porcentaxe de participación nelas.

4. Para os efectos do cómputo do valor dos elementos a que se refiren os números anteriores, deducirase o 50 % do valor daqueles que pertencen a calquera membro computable da familia, excluídos os sustentadores principais.

Disposición adicional primeira. *Medidas específicas para compensar as desvantaxes dos estudantes universitarios con discapacidade.*

1. As contías fixas das bolsas e axudas ao estudo establecidas para os estudantes universitarios, a excepción das bolsas de matrícula, poderanse incrementar até nun 50 % cando o solicitante presente unha discapacidade legalmente cualificada de grao igual ou superior ao 65 %.

Non se concederán axudas cando os gastos a que atenden se achen cubertos suficientemente por servizos ou fondos públicos.

2. Cando o solicitante presente unha discapacidade de grao igual ou superior ao 65 % legalmente cualificada, as deducións previstas nas alíneas b) e c) do artigo 10 para o alumnado con necesidade específica de apoio educativo aplicaranse exclusivamente ao

citado solicitante. Aos irmáns do solicitante seranlles de aplicación as deducións previstas con carácter xeral.

3. O número de créditos de que deban quedar matriculados e que deban superar os solicitantes de bolsas e axudas ao estudo establecerase nas convocatorias correspondentes e minorarase no caso dos estudantes con discapacidade legalmente cualificada, reducindo a carga lectiva necesaria para cumprir o requisito de matriculación nun 50 %, como máximo, cando o solicitante presente unha discapacidade de grao igual ou superior ao 65 %.

Disposición adicional segunda. *Prolongación dos estudos universitarios.*

Naqueles supostos en que os requisitos e condicións aplicables permitan o disfrute de bolsas e axudas ao estudo durante un ou dous anos máis dos establecidos no plan de estudos da correspondente titulación universitaria, a convocatoria poderá establecer a contía das bolsas e axudas ao estudo que se concedan para o último destes cursos adicionais.

Disposición adicional terceira. *Compensación ás universidades pola exención de matrícula.*

1. Durante o curso 2016/17, o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte achegará ás universidades, en concepto de compensación dos prezos públicos por servizos académicos correspondentes aos alumnos bolseiros exentos do seu pagamento, unha cantidade por alumno bolseiro igual á do prezo público fixado para a titulación correspondente no curso 2011/12, actualizada nun 1 %, de conformidade co previsto no artigo 7.2 do Real decreto lei 14/2012, do 20 de abril, de medidas de racionalización do gasto público no ámbito educativo.

2. No caso de novas titulacións que non existisen no curso 2011/12, o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte compensará ás universidades o importe correspondente aos prezos públicos fixados no curso 2011/12 para titulacións do mesmo grao de experimentalidade na súa comunidade autónoma, actualizado nos termos previstos no número anterior.

3. No suposto de bolseiros matriculados nos másteres que no curso de referencia 2011/12 se denominaban «másteres con prezo diferenciado», o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte compensará á universidade o importe non aboado polo estudante bolseiro até un máximo de 2.100 euros.

4. Sobre as bases de cálculo fixadas nos parágrafos anteriores cuantificarase a compensación da bonificación do 50 % das matrículas correspondente a estudantes que pertencen a familias numerosas de tres fillos e asimiladas.

5. Cando a cantidade achegada polo Ministerio de Educación, Cultura e Deporte á Universidade pública resulte inferior ao custo das bolsas de matrícula, nos termos definidos no artigo 4.1.d), calculado ao prezo público efectivamente fixado pola comunidade autónoma para o curso 2016/17, corresponderá á dita comunidade autónoma compensar as universidades públicas pola diferenza, de modo que o beneficiario da bolsa quede efectivamente exento de calquera obrigación económica.

Disposición transitoria primeira. *Axudas para a adquisición de libros convocadas polas comunidades autónomas.*

Durante o curso 2016/17 non serán de aplicación as normas reguladoras dos requisitos económicos contidas neste real decreto e no Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, ás convocatorias de axudas para a adquisición de libros de texto e material escolar nos niveis obrigatorios publicadas polas comunidades autónomas e cofinanciadas polo Ministerio de Educación, Cultura e Deporte.

Disposición transitoria segunda. *Convenios de cofinanciamento.*

Excepcionalmente para o curso 2016/17, as comunidades autónomas que iniciasen a negociación para o traspaso das funcións e servizos en materia de xestión de bolsas e axudas ao estudo personalizadas, de conformidade co previsto na disposición adicional cuarta do Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, poderán acordar, a través dun convenio co Ministerio de Educación, Cultura e Deporte, a convocatoria e o cofinanciamento con cargo aos seus propios orzamentos do 50 % das bolsas que se concedan aos estudantes cuxa renda familiar se sitúe dentro do intervalo fixado no artigo 8, números 1 e 3.

Disposición derradeira primeira. *Título competencial e carácter de lexislación básica.*

Este real decreto ten carácter básico e dítase ao abeiro do artigo 149.1.30.^a da Constitución, que reserva ao Estado a competencia para establecer as normas básicas para o desenvolvemento do dereito á educación, co obxecto de garantir a igualdade de todos os españois no seu exercicio.

Disposición derradeira segunda. *Modificación do Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, polo que se establece o réxime das bolsas e axudas personalizadas.*

Modifícase o Real decreto 1721/2007, do 21 de decembro, polo que se establece o réxime das bolsas e axudas personalizadas, nos termos que se recollen a seguir:

Un. A alínea a) do número 1 do artigo 4 queda redactado nos seguintes termos:

«a) Non estar en posesión ou non reunir os requisitos legais para a obtención dun título do mesmo ou superior nivel ao correspondente ao dos estudos para os cales se solicita a bolsa ou axuda. Para a aplicación deste requisito teranse en conta os seguintes criterios:

1. Os que estean en posesión dun título oficial de diplomado, arquitecto técnico, enxeñeiro técnico ou mestre que obtivese a correspondencia co nivel 2 (grao) do Marco español de cualificacións para a educación superior (MECES) poderán ser beneficiarios de bolsa para cursaren créditos complementarios ou complementos de formación necesarios para a obtención do título oficial de grao.

2. Os que estean en posesión dun título oficial de grao que fose adscrito ao nivel 3 (máster) do Marco español de cualificacións para a educación superior (MECES), ou en posesión dun título oficial de arquitecto, enxeñeiro, licenciado, arquitecto técnico, enxeñeiro técnico ou diplomado que obtivese a correspondencia co nivel 3 (máster) do MECES, poderán ser beneficiarios de bolsas e axudas ao estudo para cursaren ensinanzas conducentes a un título oficial de máster universitario.

3. En ningún caso poderán obter bolsa para cursar estudos non universitarios os que estean en posesión dun título universitario.»

Dous. Engádesse un inciso final ao número 2 do artigo 9, coa seguinte redacción:

«En todo caso, corresponderá ao Ministerio de Educación, Cultura e Deporte o cálculo dos parámetros da fórmula, que se comunicarán ás comunidades autónomas, ás cales corresponderá a súa aplicación para a asignación da contía variable aos bolseiros.»

Tres. O número 4 do artigo 24 quedará redactado nos seguintes termos:

«Cando se produza un cambio de estudos universitarios cursados total ou parcialmente con condición de bolseiro, non poderá obterse ningunha bolsa nos novos estudos até que o solicitante quedase matriculado de, ao menos, trinta créditos máis dos que cursase con bolsa nos estudos abandonados.»

Cando os referidos créditos adicionais estean comprendidos entre trinta e cincuenta e nove, considerarase matrícula parcial. Cando eses créditos adicionais sexan, ao menos, sesenta, considerarase matrícula completa.

Exclusivamente para estes efectos, teranse en conta os créditos validados, recoñecidos, adaptados e transferidos.»

Catro. A disposición transitoria segunda queda redactada nos seguintes termos:

«Disposición transitoria segunda. *Compensación ás universidades pola exención de matrícula.*

Cando as administracións educativas non proporcionen os datos do custo económico desagregado de cada unha das titulacións oficiais ofertadas polas súas universidades públicas, baseado na información proporcionada pola súa contabilidade analítica, a parte do compoñente de matrícula que se financiará con cargo aos orzamentos xerais do Estado determinarase de conformidade co disposto no número 2 do artigo 7 do Real decreto lei 14/2012, do 20 de abril, de medidas urxentes de racionalización do gasto educativo.»

Disposición derradeira terceira. *Publicación de relacións de beneficiarios no «Boletín Oficial del Estado».*

Naqueles casos en que as convocatorias de bolsas, axudas e premios ao estudo que publique o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte así o establezan, publicaranse no «Boletín Oficial del Estado» as relacións provisorias e/ou definitivas de beneficiarios ou a referencia aos medios en que aquelas se fagan públicas.

Disposición derradeira cuarta. *Desenvolvemento normativo.*

Corresponde ao ministro de Educación, Cultura e Deporte, no ámbito das súas competencias, ditar as normas que sexan precisas para a aplicación e desenvolvemento do establecido neste real decreto.

Disposición derradeira quinta. *Entrada en vigor.*

O presente real decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid o 15 de xullo de 2016.

FELIPE R.

O ministro de Educación, Cultura e Deporte,
ÍÑIGO MÉNDEZ DE VIGO Y MONTOJO